

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XIV — Nr. 651

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 2 septembrie 2002

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
	ACTE ALE BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI	
8.	— Norme privind elaborarea situațiilor financiare consolidate de către instituțiile de credit.....	1-16

ACTE ALE BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

NORME

privind elaborarea situațiilor financiare consolidate de către instituțiile de credit

Având în vedere prevederile art. 3 din Ordinul ministrului finanțelor nr. 772/2000 de aprobare a Normelor privind consolidarea conturilor,

în temeiul prevederilor art. 26 alin. (2) lit. a) și ale art. 50 din Legea nr. 101/1998 privind Statutul Băncii Naționale a României, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 57 și 58 din Legea bancară nr. 58/1998, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 181 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2000 privind organizațiile cooperatiste de credit, aprobată și modificată prin Legea nr. 200/2002,

Banca Națională a României emite prezentele norme.

CAPITOLUL 1

Dispoziții generale

Art. 1. — Prezentele norme stabilesc principiile și regulile de bază pentru elaborarea situațiilor financiare consolidate, având ca scop general asimilarea deplină a prevederilor directivelor Comunității Europene nr. 83/349 și nr. 86/635 și continuarea armonizării cu standardele internaționale de contabilitate, și se aplică grupurilor a căror societate-mamă (consolidantă) este o instituție de credit, persoană juridică română.

Art. 2. — În înțelesul prezentelor norme, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) *achiziția* — combinare de entități în care una dintre acestea (cea care achiziționează) obține controlul asupra ansamblului activelor nete și a operațiunilor unei alte entități

(cea achiziționată) în schimbul transferării activelor, asumării datoriilor sau emisiunii de titluri de capital ale entității;

b) *combinarea* — gruparea unor entități separate într-o singură entitate economică prin fuzionare sau prin obținerea controlului asupra activelor nete și exploatarea unei alte entități;

c) *consolidare* — tehnică ce permite realizarea conturilor unice pentru un grup de entități independente care depind din punct de vedere financiar de un centru de decizie comun, având ca obiectiv redarea unei imagini fidele a poziției financiare și a performanței tuturor entităților consolidate luate ca un întreg;

d) *control* — autoritatea de a conduce politicile financiare și operaționale ale unei entități pentru a obține beneficii din activitatea acesteia. În sensul prezentelor norme,

controlul are semnificația controlului exclusiv. Trebuie avute în vedere situațiile în care controlul a fost efectiv exercitat pe baza unei dețineri minoritare a drepturilor de vot și în condițiile existenței unor prevederi legale sau a unor acorduri încheiate în prealabil atunci când încheierea unor astfel de acorduri este permisă;

e) *control comun* — înțelegere pe bază contractuală de împărțire a puterii de decizie în cadrul unei asocieri în participație între un număr limitat de acționari sau asociați, în virtutea unui acord prealabil între aceștia;

f) *data achiziției* — data la care se transferă celui care achiziționează controlul activelor nete și al operațiunilor unei entități;

g) *deconsolidare* — operațiunea de ieșire din perimetrul de consolidare a unei entități;

h) *diferența din prima consolidare* — diferența constatată, la intrarea unei entități în perimetrul de consolidare, între costul de achiziție al titlurilor și cota-parte ce revine grupului din capitalurile proprii ale entității intrate în consolidare, corespunzătoare titlurilor la data achiziției, cuprinzând pe de o parte diferențele de evaluare aferente activelor și pasivelor identificabile la data intrării unei entități în perimetrul de consolidare, iar pe de altă parte, diferențele de achiziție (fondul comercial și fondul comercial negativ);

i) *entitate** — instituție de credit și/sau societate, cu sau fără personalitate juridică, română și străină;

j) *entitate asociată* — entitate în care investitorul deține o influență semnificativă fără ca aceasta să fie o filială sau să existe un acord de asociere în participație a investitorului. În mod normal această situație este evidențiată prin deținerea de către investitor a 20% până la 50% din drepturile de vot ale acționarilor sau ale asociaților din acea entitate asociată;

k) *filială* — entitate aflată sub controlul unei instituții de credit (societatea-mamă);

l) *grup* — ansamblul format din societatea-mamă (consolidantă) și filialele acesteia, entități române și străine;

m) *influență semnificativă* — dreptul de a participa direct sau indirect la luarea deciziilor de politică financiară și operațională a unei entități, dar fără a exercita controlul exclusiv sau comun asupra acesteia;

n) *instituții de credit* — bănci și case centrale ale cooperativele de credit, persoane juridice române autorizate să funcționeze conform prevederilor Legii bancare nr. 58/1998, cu modificările și completările ulterioare, respectiv ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 97/2000 privind organizațiile cooperatiste de credit, aprobată și modificată prin Legea nr. 200/2002;

o) *interes minoritar* — partea rezultatelor nete ale activității și a activelor nete ale unei filiale, atribuită unor participații care nu sunt deținute, direct sau indirect, de societatea-mamă prin intermediul filialelor;

p) *interese de participare* — drepturi în capitalul altor entități, fără a depăși 20% din acesta, reprezentate sau nu de titluri care, creând o legătură durabilă cu aceste entități, sunt destinate să contribuie la activitatea instituției de credit. Interesele de participare cuprind investițiile în entitățile asociate și investițiile strategice. O participare de 10% sau

mai mare, dar nu mai mult de 20%, se presupune că este o investiție strategică, dacă nu se demonstrează contrariul;

q) *perimetrul de consolidare* — ansamblul de consolidat format din societatea-mamă (consolidantă) și entitățile consolidabile asupra cărora instituția de credit consolidantă deține în mod direct sau indirect un control exclusiv, un control comun sau o influență semnificativă;

r) *procentul de control* — cota-parte din drepturile de vot deținută, direct sau indirect, de societatea-mamă în totalul drepturilor de vot ale unei entități;

s) *procentul de interes* — cota-parte din capital deținută, direct sau indirect, de societatea-mamă în fiecare entitate consolidată;

t) *rezerve consolidate* — rezerva societății-mamă, la care se adaugă plusul de valoare obținut de grup din deținerea titlurilor în capitalul entităților consolidate;

u) *rezultatul consolidat* — rezultatul societății-mamă, la care se adaugă cota-parte din rezultatele entităților consolidate, care revine grupului în funcție de procentul de interes al acestuia în capitalurile proprii ale respectivelor entități;

v) *situații financiare consolidate* — situații financiare ale unui grup, ca și cum acesta ar forma o singură entitate;

w) *societate-mamă (consolidantă)* — instituție de credit, persoană juridică română, care are una sau mai multe filiale și care consolidează situațiile financiare ale grupului din care face parte;

x) *valoarea justă* — suma la care poate fi tranzacționat un activ sau poate fi decontată o datorie, de bunăvoie, între părți aflate în cunoștință de cauză, în cadrul unei tranzacții în care prețul este determinat în mod obiectiv.

CAPITOLUL 2

Condiții pentru elaborarea situațiilor financiare consolidate

Art. 3. — (1) Obligația de a elabora situații financiare consolidate revine unei instituții de credit, persoană juridică română, indiferent de forma de proprietate, din momentul în care exercită, direct sau indirect, un control exclusiv, un control comun sau o influență semnificativă asupra uneia ori mai multor entități.

(2) Data intrării unei entități în perimetrul de consolidare este:

- data achiziției titlurilor; sau
- data preluării controlului ori a influenței semnificative, dacă achiziția a avut loc în etape succesive; sau
- data prevăzută în contract, dacă acesta prevede transferul controlului la o dată diferită de cea a transferului titlurilor.

Art. 4. — (1) Data ieșirii unei entități din perimetrul de consolidare este data pierderii controlului sau a influenței semnificative.

(2) În caz de cesiune transferul controlului sau al influenței semnificative este în general concomitent cu transferul drepturilor de vot aferente acelor titluri. În situația în care deși există acorduri de cesiune a unei entități integrate, intervenite la data încheierii exercițiului, iar transferul drepturilor de vot nu s-a realizat efectiv, entitatea cedentă

*) Cadrul juridic de organizare și funcționare a entității îl reprezintă prevederile Legii bancare nr. 58/1998, cu modificările și completările ulterioare, ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 97/2000 privind organizațiile cooperatiste de credit, aprobată și modificată prin Legea nr. 200/2002, ale Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 28/2002 privind valorile mobiliare, serviciile de investiții financiare și piețele reglementate, ale Legii nr. 32/2000 privind societățile de asigurare și supraveghere a asigurărilor, cu modificările și completările ulterioare, și ale altor legi speciale.

va continua să consolideze ca și cum ar deține controlul. În mod excepțional, atunci când pierderea controlului se realizează înainte de transferul titlurilor, entitatea controlată poate fi exclusă de la consolidare. În acest caz entitatea cedentă trebuie să justifice concret faptul că pierderea controlului s-a realizat efectiv înaintea transferului drepturilor de vot.

(3) Cesiunea temporară de titluri ale entității consolidate, fără pierderea controlului, nu trebuie să influențeze, la încheierea exercițiului financiar, situațiile financiare consolidate ale entității care cedează în mod provizoriu acele titluri.

(4) În cazul pierderii controlului fără cesiune, de exemplu ca urmare a unei dizolvări sau a restricțiilor severe pe termen lung prevăzute la art. 15 alin. (1) lit. b), data ieșirii din perimetrul de consolidare este concomitentă cu data producerii evenimentului care a condus la pierderea controlului.

Art. 5. — În condițiile în care o instituție de credit este inclusă în perimetrul de consolidare a unei societăți nebancale, administratorii instituției de credit au obligația de a elabora situațiile financiare anuale individuale, precum și situațiile financiare consolidate la nivelul filialelor sale și de a le raporta Băncii Naționale a României, însoțite de situațiile financiare consolidate ale întregului grup din care face parte instituția de credit respectivă, în cazul în care legislația aplicabilă prevede obligativitatea întocmirii acestora.

Art. 6. — O instituție de credit (societate-mamă) care deține investiții strategice în capitalul unei entități poate proceda la elaborarea situațiilor financiare consolidate, dacă:

a) exercită efectiv o influență dominantă asupra acesteia; sau

b) societatea-mamă și entitatea respectivă sunt conduse/administrate pe o bază comună de societatea-mamă.

Art. 7. — (1) O entitate are statut de filială a unei instituții de credit (societate-mamă) în condițiile în care acea instituție de credit:

a) deține, direct sau indirect, majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților entității; sau

b) este acționar sau asociat și are dreptul de a numi ori de a revoca majoritatea membrilor organelor de administrare, de conducere sau de control ale entității, după caz; sau

c) este sau nu acționar ori asociat și are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra entității în virtutea unui contract ori a unei clauze statutare, în cazul în care legea permite astfel de contracte sau prevederi; sau

d) este acționar sau asociat și majoritatea membrilor organelor de administrație, de conducere ori de control ale entității, care au fost în aceste funcții pe parcursul exercițiului financiar curent și al exercițiului financiar precedent, au fost numiți numai ca rezultat al exercitării drepturilor de vot ale societății-mamă; sau

e) este acționar ori asociat și deține singur controlul asupra majorității drepturilor de vot ale acționarilor sau asociaților unei entități, ca urmare a unui contract încheiat cu alți acționari ori asociați.

(2) De asemenea, o entitate mai are statut de filială a societății-mamă dacă asupra respectivei entități o altă filială a societății-mamă deține controlul.

Art. 8. — În cazul în care o filială sau o altă persoană acționează în numele unei societăți-mamă, drepturile de vot și dreptul de a numi sau de a revoca ale acesteia trebuie

adăugate la cele ale societății-mamă în momentul calculării procentului de control.

Art. 9. — În scopul determinării procentului de control al societății-mamă, drepturile sale vor fi reduse cu:

a) drepturile aferente acțiunilor deținute în numele unei persoane care nu este nici societatea-mamă, nici filială a sa; sau

b) drepturile aferente acțiunilor deținute drept garanție, în situația în care sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

(i) drepturile respective să fie exercitate în conformitate cu instrucțiunile primite sau deținute în legătură cu acordarea unor credite ca parte a activităților curente;

(ii) drepturile de vot să fie exercitate în interesul persoanei care aduce garanția.

Art. 10. — În cazul în care societatea-mamă are o filială în care majoritatea membrilor echipei de conducere au fost numiți ca rezultat al exercitării dreptului de vot sau are controlul deplin asupra acesteia, numărul total al drepturilor de vot trebuie redus cu numărul drepturilor de vot deținute de filiala însăși, de o filială a acestei filiale sau de o persoană care acționează în numele acestor părți.

Art. 11. — O instituție de credit care este o filială a unei alte instituții de credit este scutită de a elabora situații financiare consolidate atunci când instituția de credit de care aparține este înființată în conformitate cu legea română sau cu legea unui stat membru al Uniunii Europene, în următoarele cazuri:

a) instituția de credit este filială deținută în totalitate de societatea-mamă (instituție de credit); sau

b) societatea-mamă (instituție de credit) deține 90% sau mai mult din acțiunile instituției de credit scutite, iar restul acționarilor sau asociaților a fost de acord cu această scutire.

Art. 12. — O instituție de credit va beneficia de dispozițiile derogatorii ale art. 11 în situația îndeplinirii cumulative a următoarelor condiții:

a) instituția de credit scutită și toate filialele sale sunt incluse în situațiile financiare consolidate ale unui grup mai mare, a cărui societate-mamă consolidantă este o instituție de credit, iar situațiile financiare consolidate sunt întocmite la aceeași dată sau la o dată anterioară, în același exercițiu financiar, de către o societate-mamă (instituție de credit) constituită în conformitate cu legea română sau cu legea unui stat membru al Uniunii Europene;

b) situațiile financiare consolidate și raportul de gestiune consolidat, întocmite de societatea-mamă în al cărui perimetru de consolidare se află, sunt întocmite și auditate în conformitate cu prevederile legale;

c) situațiile financiare consolidate și raportul de gestiune consolidat la care se face referire la lit. b), precum și raportul de audit sunt publicate conform prevederilor legale;

d) instituția de credit scutită prezintă în notele la situațiile sale financiare anuale denumirea și sediul societății-mamă (instituției de credit) care elaborează situațiile financiare consolidate și raportul de gestiune consolidat;

e) instituția de credit menționează în notele la situațiile sale financiare anuale faptul că este scutită de a elabora și de a prezenta situații financiare consolidate și raport de gestiune consolidat;

f) societatea-mamă (instituție de credit) a declarat că garantează angajamentele asumate de entitățile scutite de

la procesul de consolidare. Această declarație trebuie să fie anexată la conturile entității excluse.

Art. 13. — Prevederile derogatorii ale art. 11 nu se aplică instituțiilor de credit ale căror valori mobiliare sunt cotate la Bursa de Valori din România sau la cea dintr-un stat membru al Uniunii Europene.

Art. 14. — De asemenea, prevederile derogatorii ale art. 11 nu se aplică în cazul în care elaborarea de situații financiare consolidate este impusă de o reglementare legală, în vederea obținerii unor informații cu implicații de natură decizională sau de analiză ori când aceste situații financiare consolidate se întocmesc la solicitarea unor organe judiciare sau administrative (ce vor utiliza informațiile pentru scopurile lor).

Art. 15. — (1) O entitate trebuie să fie exclusă de la consolidare în situația în care:

a) controlul are un caracter temporar, întrucât entitatea este achiziționată și păstrată exclusiv în vederea cedării ulterioare în viitorul apropiat;

b) există restricții severe pe termen lung care împiedică exercitarea drepturilor societății-mamă asupra activelor sau conducerii entității ce urmează să fie consolidată.

(2) Atunci când prevederile alin. (1) lit. a) se aplică unei filiale care este o instituție de credit la care se dețin temporar acțiuni sau părți sociale, în vederea derulării unei operațiuni de asistență financiară cu privire la reorganizarea sau restructurarea entității în cauză, situațiile sale anuale vor fi atașate la situațiile financiare consolidate, iar în notele la situațiile financiare consolidate se vor da informații suplimentare privind natura și condițiile operațiunii de asistență financiară.

Art. 16. — O entitate va putea să nu fie inclusă în situațiile financiare consolidate, în situația în care:

a) informațiile necesare în vederea elaborării situațiilor financiare consolidate se pot obține numai cu costuri sau întârzieri nejustificate; sau

b) includerea sa nu este semnificativă pentru scopul oferirii unei imagini fidele și corecte; însă, în ceea ce privește excluderea a două sau mai multe societăți, aceasta se poate realiza numai dacă, luate împreună, importanța acestora nu este semnificativă.

Art. 17. — Fără a prejudicia prevederile art. 11, 15 și 16, societatea-mamă și filialele acesteia vor proceda la consolidarea conturilor, indiferent de locul în care este înregistrat sediul filialelor.

Art. 18. — Situațiile financiare anuale ale entității excluse trebuie atașate la situațiile financiare consolidate sau trebuie puse la dispoziție, la cerere, acționarilor, la un preț care să nu depășească costurile administrative aferente elaborării.

Art. 19. — (1) În situația în care societatea-mamă are una sau mai multe filiale care urmează să fie consolidate și care nu au statut de instituții de credit, respectivele filiale vor fi incluse în procesul de consolidare dacă activitățile lor se situează în prelungirea directă a activității bancare sau a serviciilor subordonate acesteia (de exemplu: leasing, factoring, gestiune a fondurilor comune de plasament, gestiune a serviciilor informatice etc.), se desfășoară pe piața de capital (incluzând fondurile închise de investiții) și pe piața asigurărilor, precum și orice alte activități similare.

(2) În cazul unei societăți-mamă care are filiale ce nu au statut de instituții de credit consolidate prin integrare

globală sau proporțională, posturile constitutive ale activității integrate vor fi prezentate la posturile de aceeași natură din bilanțul consolidat, o împărțire a acestora fiind prezentată în notele la situațiile financiare consolidate.

(3) Totuși, dacă o asemenea prezentare nu mai permite evidențierea caracteristicilor proprii activității bancare sau dacă posturile din bilanțul consolidat întocmit de această societate-mamă nu reflectă caracteristicile activității integrate, posturile constitutive ale activității integrate vor fi prezentate la o rubrică specifică acestei activități.

(4) De asemenea, în contul de profit și pierdere consolidat rezultatele acestor activități integrate vor fi înscrise distinct de veniturile și cheltuielile generate de activitatea bancară.

CAPITOLUL 3

Metode și procedee de consolidare

Art. 20. — (1) Situațiile financiare consolidate se vor întocmi prin utilizarea procedeelor de integrare globală, proporțională sau prin punere în echivalență, după eventuale retratări pentru armonizarea conținutului acestora cu principiile și regulile de consolidare.

(2) Metoda de consolidare va fi aleasă în funcție de procentul de control, acesta determinând la rândul său tipul de control.

(3) Procentul de control se determină pe baza drepturilor de vot deținute și este egal cu raportul dintre drepturile de vot deținute într-o entitate și numărul total al drepturilor de vot ale acesteia.

(4) Când o entitate este deținută direct sau indirect de societatea-mamă și de alte entități din cadrul grupului, procentul de control al societății-mamă în această entitate se obține prin însumarea procentelor de control corespunzătoare fiecărui deținător de titluri ale respectivei entități. Însumarea se referă doar la procente de control relative la entitățile deținătoare care sunt controlate exclusiv de societatea-mamă. În caz contrar are loc o ruptură a lanțului de control.

Art. 21. — (1) Integrarea globală folosită pentru consolidarea situațiilor financiare ale entităților controlate exclusiv de societatea-mamă constă în:

a) integrarea în situațiile financiare ale societății-mamă (consolidante) a elementelor bilanțului și ale contului de profit și pierdere ale entităților consolidate după eventuale retratări, pentru a le armoniza cu principiile contabile ale grupului. Elementele bilanțului și ale contului de profit și pierdere ale entităților consolidate sunt însumate linie cu linie la cele ale societății-mamă;

b) eliminarea operațiunilor reciproce și a rezultatelor interne;

c) determinarea diferenței din prima consolidare;

d) eliminarea, în funcție de procentul de interes, a valorii rămase a titlurilor de participare ale entității consolidate după înregistrarea fondului comercial și a valorii echivalente a respectivelor titluri din capitalurile proprii ale entităților consolidate;

e) repartizarea capitalurilor proprii ale filialei, rămase în urma eliminării titlurilor de participare, și a rezultatului între societatea-mamă (consolidantă) și minoritari, după cum urmează:

e1) diferența dintre cota-parte deținută de grup, în limita procentului de interes în capitalurile proprii ale filialei (mai

puțin rezultatul acesteia), și valoarea contabilă a titlurilor de participare, rămasă după recunoașterea fondului comercial, se integrează în postul „Rezerve consolidate“;

e2) cota-parte deținută de grup, în limita procentului de interes, în rezultatele filialei se integrează în postul „Rezultat consolidat“ din bilanț;

e3) partea minoritarilor în capitalurile proprii ale filialei se integrează în postul „Interese minoritare“ din bilanț.

(2) În cazul integrării globale apar în bilanț două rubrici specifice situațiilor financiare consolidate:

a) rezerve consolidate — reprezintă rezervele societății consolidate, precum și cota-parte ce revine grupului în rezervele acumulate de la achiziția entității consolidate;

b) interese minoritare — corespund cotei-părți din capitalurile proprii ale entității consolidate, care se cuvine altor acționari decât societatea-mamă.

(3) În contul de profit și pierdere apare ca rubrică specifică situațiilor financiare consolidate rubrica „Rezultatul aferent participațiilor minoritare“, reprezentând cota-parte din rezultatul filialei consolidate prin integrare globală ce revine minoritarilor.

Art. 22. — Când partea care revine intereselor minoritare din pierderile unei entități consolidate prin integrare globală este superioară părții acesteia în capitalurile proprii, excedentul din pierderile imputabile intereselor minoritare se deduce din interesele majoritare, cu excepția situației în care acționarii minoritari au o obligație expresă de a acoperi aceste pierderi. Dacă ulterior entitatea consolidată realizează beneficii, interesele majoritare sunt creditate cu aceste profituri până la acoperirea pierderilor suportate anterior de majoritari și imputabile intereselor minoritare.

Art. 23. — (1) Integrarea proporțională folosită pentru consolidarea conturilor entităților controlate în comun constă în:

a) integrarea în conturile societății-mamă (consolidante) a cotei-părți corespunzătoare participării grupului din valoarea elementelor bilanțului și ale contului de profit și pierdere ale entității consolidate, după eventuale retratări, pentru a le armoniza cu principiile contabile ale grupului. Frațiunea acestora, reprezentată de procentul de interes al grupului în entitățile consolidate, este însumată linie cu linie la elementele bilanțului și ale contului de profit și pierdere ale societății-mamă (consolidante). Nici un interes minoritar nu este constatat;

b) eliminarea, proporțional cu procentul de interes al grupului în entitatea consolidată a cotei-părți integrate, a operațiunilor reciproce și a rezultatelor interne. În schimb, provizioanele pentru deprecierea titlurilor de participare, constituite de instituția de credit deținătoare de titluri în capitalul entităților integrate proporțional, în funcție de pierderile suferite de acestea, sunt eliminate în totalitate;

c) determinarea diferenței din prima consolidare;

d) eliminarea, în funcție de procentul de interes, a valorii rămase a titlurilor de participare ale entității consolidate după înregistrarea fondului comercial și a valorii echivalente a respectivelor titluri din capitalurile proprii ale entităților consolidate. Diferența dintre valoarea contabilă a titlurilor de participare deținute de societatea-mamă, care aparțin filialei consolidate, și cota-parte din capitalurile proprii ale entității consolidate (mai puțin rezultatul acesteia) deținute de grup se integrează în rezervele grupului, denumite *rezerve consolidate*. Drepturile grupului în rezultatele entității consolidate se integrează rezultatelor grupului.

(2) În urma compensării titlurilor de participare deținute de societatea-mamă (consolidantă) cu fracțiunea corespunzătoare acestora din capitalurile proprii ale entității consolidate rezultă rezervele consolidate.

(3) În cazul integrării proporționale apar în bilanț două rubrici specifice:

a) rezerve consolidate — reprezintă rezervele societății consolidate, precum și cota-parte ce revine grupului în rezervele acumulate de la achiziția entității consolidate;

b) rezultatul consolidat — reprezintă rezultatul entității consolidate, precum și cota-parte ce revine grupului din rezultatul entităților consolidate prin integrare proporțională.

Art. 24. — (1) Punerea în echivalență, folosită pentru consolidarea conturilor entităților în care societatea-mamă (consolidantă) exercită o influență semnificativă, constă în substituirea costului de achiziție al titlurilor deținute de societatea-mamă (consolidantă), ulterior recunoașterii fondului comercial, cu cota-parte a capitalurilor proprii ale entității consolidate și evidențierea drepturilor grupului în rezervele și rezultatele înregistrate de entitatea consolidată.

(2) În activul bilanțului societății-mamă postul „Titluri de participare“ va fi substituit cu postul „Titluri puse în echivalență“.

(3) În pasiv diferența dintre partea ce se cuvine societății-mamă din capitalurile proprii și costul de achiziție al titlurilor va fi inclusă în rezerva consolidată.

(4) Dacă capitalurile proprii ale entității consolidate vor fi negative, titlurile puse în echivalență vor fi înscrise cu valoarea zero.

(5) Dacă entitatea asociată raportează ulterior profit, investitorul va înregistra partea care i se cuvine din acel profit numai după ce acesta acoperă partea din pierderile nete nerecunoscute anterior.

(6) Deoarece la fiecare sfârșit de exercițiu financiar valoarea titlurilor puse în echivalență este egală cu cota-parte a capitalurilor proprii ale entității de consolidat, variația în cursul exercițiului curent a capitalurilor proprii ale acestei entități consolidate prin punere în echivalență va majora sau va reduce valoarea atribuită titlurilor puse în echivalență la sfârșitul exercițiului precedent.

(7) Frațiunea rezultatului entităților consolidate prin punere în echivalență se înscrie distinct în contul de profit și pierdere consolidat.

(8) Rezultatul consolidat este constituit din rezultatul societății-mamă la care se adaugă cota-parte, în limita procentului de interes al grupului, din rezultatul entităților puse în echivalență. Cele două părți vor fi evidențiate distinct.

(9) În situația unei cesiuni de titluri în urma căreia nu se mai asigură exercitarea unei influențe semnificative, în contul de profit și pierdere se vor înscrie, pe de o parte, prețul de cesiune și, pe de altă parte, fracțiunea cedată a capitalurilor proprii, corespunzătoare titlurilor puse în echivalență, majorată, dacă este cazul, cu fracțiunea corespunzătoare a soldului neamortizat al fondului comercial și a diferenței din conversie.

Art. 25. — (1) Societatea-mamă (consolidantă) care trebuie să elaboreze situații financiare consolidate poate utiliza ca procedee de consolidare consolidarea directă sau consolidarea pe paliere, astfel:

a) consolidarea directă constă în determinarea, pentru fiecare entitate inclusă în perimetrul de consolidare, a drepturilor grupului în capitalurile proprii ale acesteia. Această

tehnică permite calculul contribuției fiecărei entități consolidate la rezervele și rezultatele grupului;

b) consolidarea pe paliere constă în efectuarea consolidării, ținându-se seama de subgrupurile consolidate care, la rândul lor, vor fi integrate în ansamblul grupului. Această tehnică de consolidare se realizează prin efectuarea consolidării subgrupurilor, apoi se procedează la introducerea în consolidarea principală a situațiilor financiare consolidate ale acestor subgrupuri și ale altor filiale ale societății-mamă.

(2) Ca urmare, se consolidează succesiv subgrupuri în ansambluri mai mari, care vor fi apoi consolidate la nivelul societății-mamă. Subconsolidările trebuie efectuate după aceleași reguli ca și consolidarea principală. Rezervele consolidate, rezultatul consolidat, diferențele de achiziție și interesele minoritare, determinate în cadrul unei consolidări directe, trebuie să fie aceleași cu cele care ar fi obținute dacă respectiva consolidare s-ar realiza pe paliere.

CAPITOLUL 4

Elaborarea situațiilor financiare consolidate

Art. 26. — (1) Situațiile financiare consolidate cuprind: bilanțul consolidat, contul de profit și pierdere consolidat, situația consolidată a modificărilor capitalurilor proprii, situația consolidată a fluxurilor de trezorerie, politicile contabile ale grupului și notele explicative. Ele vor fi elaborate în mod clar și în conformitate cu prevederile prezentelor norme, constituind un tot unitar.

(2) Situațiile financiare consolidate trebuie să furnizeze o imagine fidelă și corectă a poziției financiare, a performanței și a modificării poziției financiare ale entităților incluse în perimetrul de consolidare, privite ca un tot unitar.

Art. 27. — În cazul în care aplicarea prevederilor acestor norme, referitoare la elementele care trebuie incluse în situațiile financiare consolidate, nu este suficientă pentru a furniza o imagine fidelă și corectă, în situațiile financiare consolidate trebuie furnizate informațiile suplimentare necesare.

Art. 28. — (1) Dacă, în cazuri excepționale, aplicarea uneia dintre prevederile prezentelor norme nu corespunde cerinței de furnizare a unei imagini fidele și corecte, se va face abatere de la aceste prevederi atât cât este necesar pentru redarea unei imagini fidele și corecte. În cadrul notelor la situațiile financiare consolidate se vor da detalii cu privire la neaplicarea respectivei prevederi, la motivele care au determinat neaplicarea acesteia, precum și la efectele asupra poziției financiare și performanței grupului.

(2) Valorile care, în contextul special al oricărei prevederi cuprinse în prezentele norme, nu sunt semnificative pot fi ignorate în scopul respectivei prevederi.

Art. 29. — Etapele procesului de consolidare se prezintă astfel:

- a) determinarea perimetrului de consolidare;
- b) stabilirea metodelor de consolidare;
- c) retratarea situațiilor financiare individuale anuale ale entităților de consolidat, prealabil consolidării lor, pentru a le face conforme cu politicile contabile reținute în elaborarea situațiilor financiare consolidate;
- d) omogenizarea prezentării situațiilor financiare individuale ale entităților reținute în perimetrul de consolidare;
- e) eliminarea efectelor înregistrărilor determinate de aplicarea legislației fiscale;

f) ajustarea conturilor privind operațiunile reciproce între societățile integrate în perimetrul de consolidare;

g) conversia conturilor entităților străine ce vor fi consolidate, utilizându-se metoda cursului de închidere, cu ajustările specifice în bilanț și în contul de profit și pierdere consolidat;

h) cumulum conturilor individuale retratate, convertite în funcție de metoda de consolidare folosită;

i) eliminarea efectelor tranzacțiilor dintre entitățile din cadrul grupului, atât a celor fără incidență, cât și a celor cu incidență asupra rezultatului intern al grupului;

j) determinarea diferenței din prima consolidare și eliminarea, în funcție de metoda de consolidare folosită, a titlurilor de participare și a capitalurilor proprii ale entităților consolidate.

După determinarea și recunoașterea diferenței din prima consolidare suma înscrisă în contul „Titluri de participare” va fi egală cu partea societății-mamă în capitalurile proprii corijate (reestimate) ale entității consolidate, la data intrării sale în perimetrul de consolidare.

La sfârșitul fiecărui exercițiu partea de capitaluri proprii ce se cuvine entității consolidante cuprinde, pe de o parte, capitalul propriu cumpărat, iar pe de altă parte, capitalul propriu acumulat de la intrarea entității în perimetrul de consolidare.

Valoarea rămasă a titlurilor entității consolidate după înregistrarea fondului comercial se elimină din activul societății consolidante. Totodată valoarea echivalentă acestor titluri se elimină din capitalurile proprii ale entității consolidate. Diferența care apare între valoarea contabilă netă a titlurilor și fracțiunea din capitalurile proprii ale entității consolidate, corespunzătoare acestor titluri, se virează asupra rezervei grupului, denumită rezervă consolidată. În funcție de metoda de consolidare utilizată, eliminarea titlurilor de participare, urmată de determinarea capitalurilor proprii consolidate, suportă diferențieri, care în general sunt prezentate la art. 21, 23 și 24;

k) elaborarea situațiilor financiare consolidate.

Art. 30. — În cazul consolidării entităților asupra cărora se exercită o influență semnificativă, prevederile alin. 2 și 3 ale lit. j) a art. 29 se înlocuiesc cu următoarele:

a) în activul societății-mamă postul „Titluri de participare” va fi substituit cu postul „Titluri puse în echivalență”, respectiv valoarea contabilă a titlurilor de participare, rămasă după recunoașterea fondului comercial, ale entității puse în echivalență cu valoarea cotei-părți reprezentând drepturile societății-mamă în capitalurile proprii ale respectivei entități;

b) diferența dintre partea ce se cuvine societății-mamă în capitalurile proprii și valoarea contabilă a titlurilor se va include în rezerva consolidată;

c) partea ce revine societății-mamă din rezultatul entității puse în echivalență se va adăuga la rezultatul grupului, denumit rezultat consolidat.

Art. 31. — În scopul elaborării situațiilor financiare consolidate ale unei rețele cooperatiste de credit, o casă centrală a cooperativelor de credit afiliate (societate-mamă) va parcurge următoarele etape:

a) întocmirea situațiilor financiare individuale agregate la nivelul rețelei, în conformitate cu precizările din subsolul anexei nr. 3 la Normele Băncii Naționale a României nr. 7/2000 privind autorizarea organizațiilor cooperatiste de credit, cu modificările și completările ulterioare;

b) aplicarea etapelor procesului de consolidare, prevăzute la art. 29.

Art. 32. — Participația unei instituții de credit într-o entitate asociată, precum și valoarea profitului sau a pierderii aferente unei asemenea participații [inclusiv fondul comercial, dacă există, tratat în concordanță cu prevederile paragrafului 5.23 lit. a), b) și c) secțiunea 5 din cap. 1 al Reglementărilor contabile armonizate cu Directiva Comunităților Economice Europene nr. 86/635/CEE și cu Standardele Internaționale de Contabilitate aplicabile instituțiilor de credit, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice și al guvernatorului Băncii Naționale a României nr. 1.982/5/2001] trebuie reflectate prin metoda punerii în echivalență.

Art. 33. — (1) În cazul în care o entitate exercită o influență semnificativă asupra politicilor operaționale și financiare ale unei alte entități neincluse în consolidare (entitate asociată), în care deține un interes de participare, acel interes de participare va fi prezentat separat în bilanțul consolidat.

(2) Se apreciază că o entitate exercită o influență semnificativă asupra unei alte entități în cazul în care deține 20% sau mai mult din drepturile de vot ale acționarilor sau ale asociaților din acea entitate, dacă nu se dovedește contrariul.

Art. 34. — (1) Când o instituție de credit deține pentru prima dată o participație într-o entitate asociată, în condițiile prevăzute la art. 33, respectiva participație va fi contabilizată în bilanțul consolidat:

a) conform metodei punerii în echivalență (incluzând și eventualul fond comercial tratat în conformitate cu prevederile paragrafului 5.23 secțiunea 5 din cap. 1 al Reglementărilor contabile armonizate cu Directiva Comunităților Economice Europene nr. 86/635/CEE și cu Standardele Internaționale de Contabilitate aplicabile instituțiilor de credit, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice și al guvernatorului Băncii Naționale a României nr. 1.982/5/2001); sau

b) la valoarea sa contabilă, calculată în concordanță cu regulile de evaluare prevăzute în Reglementările contabile armonizate cu Directiva Comunităților Economice Europene nr. 86/635/CEE și cu Standardele Internaționale de Contabilitate aplicabile instituțiilor de credit, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice și al guvernatorului Băncii Naționale a României nr. 1.982/5/2001. Diferența dintre valoarea contabilă și valoarea corespunzătoare proporției reprezentate de participația la capitalurile proprii va fi prezentată separat în bilanțul consolidat sau în notele la situațiile financiare consolidate. Respectiva diferență va fi calculată la data la care acea metodă este utilizată pentru prima dată.

(2) În bilanțul consolidat sau în notele la situațiile financiare consolidate trebuie indicată metoda utilizată în contabilizarea participației menționate la alin. (1).

Art. 35. — Valoarea de contabilizare determinată conform prevederilor art. 34 va fi majorată sau redusă cu suma oricărei variații care a avut loc în timpul exercițiului financiar, corespunzătoare fracțiunii din capitalurile proprii ale entității asociate, reprezentate de acea participație. De asemenea, ea va fi redusă cu suma dividendelor corespunzătoare acelei participații.

Art. 36. — În cazul în care entitatea asociată este societate-mamă într-un alt grup, activele nete, precum și

profiturile sau pierderile care trebuie luate în considerare sunt cele ale acestei societăți-mamă și ale filialelor sale (după efectuarea ajustărilor impuse de consolidare).

Art. 37. — Nu este necesar să fie aplicată metoda punerii în echivalență în situația în care valorile respective nu sunt semnificative în scopul furnizării unei imagini fidele și corecte.

Art. 38. — (1) În cazul preluării prin achiziție a unei entități, activele și datoriile identificabile ale entității achiziționate vor fi incluse în bilanțul consolidat la valorile lor juste de la data achiziției.

(2) Participația societății-mamă și a filialelor sale la valoarea justă a capitalurilor proprii ale entității achiziționate va fi comparată cu costul de achiziție al participației respective.

(3) Prin *cost de achiziție* se înțelege suma de numerar sau echivalențe ale numerarului plătite ori valoarea justă la data achiziției a altor mijloace de plată și/sau de plasament date de cumpărător în schimbul controlului asupra activelor nete ale acelei entități, împreună cu orice alte costuri atribuite direct achiziției.

(4) Valoarea justă a capitalurilor proprii ale entității achiziționate reprezintă capitalurile proprii ale acesteia la data achiziției, după ajustarea activelor și a datoriilor identificabile ale entității la acea dată.

(5) În situația în care participația este achiziționată la o valoare mai mare decât valoarea justă a acesteia, diferența pozitivă este considerată fond comercial și recunoscută ca activ. Acesta trebuie contabilizat conform prevederilor stabilite în paragraful 5.23 lit. a), b) și c) secțiunea 5 din cap. 1 al Reglementărilor contabile armonizate cu Directiva Comunităților Economice Europene nr. 86/635/CEE și cu Standardele Internaționale de Contabilitate aplicabile instituțiilor de credit, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice și al guvernatorului Băncii Naționale a României nr. 1.982/5/2001.

(6) În situația în care participația este achiziționată la o valoare mai mică decât valoarea sa justă, diferența este înregistrată ca fond comercial negativ.

(7) În măsura în care fondul comercial negativ se raportează la pierderile viitoare așteptate ce sunt identificate la data primei consolidări, dar care nu reprezintă datorii identificabile la această dată, acea parte a fondului comercial negativ trebuie recunoscută ca venit în contul de profit și pierdere, atunci când sunt recunoscute pierderi și cheltuieli viitoare.

(8) În măsura în care fondul comercial negativ nu se raportează la pierderi și cheltuieli viitoare așteptate, identificabile, ce pot fi măsurate în mod fiabil la data achiziției, acest fond comercial trebuie recunoscut ca venit în contul de profit și pierdere, după cum urmează:

a) valoarea fondului comercial negativ ce nu depășește valorile juste ale activelor nemonetare identificabile achiziționate ar trebui recunoscută ca venit pe o bază sistematică, peste media ponderată a perioadei de viață utile rămase a activelor identificabile amortizabile achiziționate; și

b) valoarea fondului comercial negativ în exces față de valorile juste ale activelor nemonetare identificabile achiziționate ar trebui recunoscută ca venit imediat.

Art. 39. — (1) Dacă titlurile de participare sunt cumpărate în mod succesiv în vederea stabilirii fondului comercial, va fi luată în considerare data de achiziție a primului lot care conferă controlul sau o influență semnificativă.

Achizițiile ulterioare de titluri generează, de regulă, noi fonduri comerciale.

(2) Când grupul subscrie la o creștere de capital într-o entitate deja consolidată fondul comercial se determină pe baza variației participației grupului în capitalurile proprii ale acesteia, după creșterea capitalului.

(3) Dacă o entitate este deja integrată global, iar instituția de credit consolidantă își majorează procentul de control exclusiv prin achiziții complementare de titluri care generează fond comercial negativ după imputarea acestuia asupra activelor entității consolidate, diferența rămasă este suportată din eventualul fond comercial neamortizat, degajat la prima consolidare prin integrare globală. Ca urmare, în bilanț este prezentat doar soldul care rămâne în urma acestei operațiuni.

Art. 40. — Valoarea cumulativă a fondului comercial rezultat în urma achiziției în cursul exercițiului financiar curent și în cele anterioare trebuie corectată cu fondul comercial atribuibil filialelor înstrăinate înainte de data bilanțului.

Art. 41. — În situația în care societatea-mamă deține propriile acțiuni sau o filială deține acțiuni ale societății-mamă în procesul de consolidare a conturilor, respectivele acțiuni vor fi considerate acțiuni proprii.

Art. 42. — În situația în care achiziția are un efect semnificativ asupra situațiilor financiare consolidate, vor fi furnizate următoarele informații: valoarea contabilă și valoarea justă la data achiziției, pentru fiecare clasă de active și datorii, situația valorii fondului comercial sau a fondului comercial negativ, precum și o explicație a tuturor ajustărilor semnificative efectuate.

Art. 43. — În ceea ce privește forma și conținutul situațiilor financiare consolidate se vor aplica prevederile cuprinse în cadrul Reglementărilor contabile armonizate cu Directiva Comunităților Economice Europene nr. 86/635/CEE și cu Standardele Internaționale de Contabilitate aplicabile instituțiilor de credit, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice și al guvernatorului Băncii Naționale a României nr. 1.982/5/2001, fără a se încălca prevederile prezentelor norme și luându-se în considerare ajustările esențiale rezultate din caracteristicile specifice situațiilor financiare consolidate, în raport cu situațiile financiare anuale individuale ale instituțiilor de credit.

Art. 44. — Următoarele informații referitoare la achizițiile care au avut loc pe parcursul exercițiului financiar vor fi furnizate prin notele la situațiile financiare consolidate:

a) denumirea entității achiziționate sau, în cazul în care a fost achiziționat un grup, denumirea societății-mamă a celui grup;

b) modul de reflectare în contabilitate a achiziției;

c) componența și valoarea justă ale mijloacelor/instrumentelor (de plată și/sau de plasament) utilizate pentru achiziție.

Art. 45. — În formatul situațiilor financiare consolidate se vor efectua următoarele ajustări esențiale:

a) în bilanțul consolidat se va evidenția într-un post distinct de activ, denumit „Titluri puse în echivalență“, cota-parte ce revine grupului, în limita procentului de interes din capitalurile proprii ale entităților consolidate prin metoda punerii în echivalență;

b) adăugarea unui post în bilanț după „Rezultatul consolidat al exercițiului financiar“, denumit „Interese minoritare“, care va evidenția activele nete ale entităților

consolidate prin metoda integrării globale, aferente minorităților. Interesele minoritare în activele nete constau în partea corespunzătoare acestora la data achiziției și partea minorității din mișcările activelor nete care au intervenit de la data achiziției;

c) adăugarea unui element în cadrul contului de profit și pierdere consolidat după „Rezultatul exercițiului financiar (ansamblului consolidat)“, denumit „Rezultat aferent participațiilor minoritare“. Acest element va evidenția rezultatul aferent minoritarilor din rezultatul entităților consolidate prin metoda integrării globale;

d) adăugarea unui element în cadrul contului de profit și pierdere consolidat, denumit „Rezultatul entităților puse în echivalență“, care va evidenția profitul sau pierderea entităților consolidate prin metoda punerii în echivalență;

e) adăugarea unui post în activul sau pasivul bilanțului, denumit „Diferențe de achiziție“;

f) adăugarea unui post în bilanț „Rezerve consolidate“ care cuprinde atât rezervele societății-mamă, cât și cota-parte convenită grupului din capitalurile proprii (mai puțin rezultatele) ale entităților consolidate;

g) adăugarea unui post în bilanț „Rezerve din conversie“.

Art. 46. — Bilanțul consolidat și contul de profit și pierdere consolidat trebuie să cuprindă toate informațiile reflectate de situațiile financiare anuale ale entităților incluse în procesul de consolidare.

Art. 47. — (1) Situațiile financiare consolidate trebuie elaborate la aceeași dată ca și situațiile financiare anuale ale societății-mamă.

(2) Dacă exercițiul financiar al unei entități de consolidat nu se încheie la aceeași dată cu cea a exercițiului financiar al societății-mamă, situațiile financiare consolidate vor fi elaborate pe baza:

a) situațiilor financiare ale entității de consolidat pentru exercițiul său financiar anterior, încheiat înaintea exercițiului financiar al societății-mamă, cu condiția să nu existe o diferență mai mare de 3 luni între cele două date de închidere și să se ia în considerare operațiunile semnificative apărute între cele două date; sau

b) situațiilor financiare interimare elaborate de entitatea de consolidat la data de închidere a bilanțului consolidat, atunci când între cele două date de închidere există o diferență mai mare de 3 luni.

(3) În notele la situațiile financiare consolidate se va face precizarea referitoare la întocmirea situațiilor financiare la o altă dată decât data bilanțului și motivele care au stat la baza situației respective.

Art. 48. — (1) În elaborarea situațiilor financiare consolidate se vor utiliza metode consecvente, iar procesul de consolidare se va efectua în concordanță cu prevederile cap. I din Reglementările contabile armonizate cu Directiva Comunităților Economice Europene nr. 86/635/CEE și cu Standardele Internaționale de Contabilitate aplicabile instituțiilor de credit, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice și al guvernatorului Băncii Naționale a României nr. 1.982/5/2001.

(2) Eventualele diferențe existente între politicile contabile utilizate pentru situațiile financiare anuale ale societății-mamă, aferente unui exercițiu financiar, și situațiile financiare consolidate vor fi prezentate într-o notă la situațiile financiare consolidate, împreună cu motivele existenței respectivei diferențe.

(3) Dacă o entitate din grup a procedat la reevaluări reflectate în situațiile financiare individuale ale sale, fie se elimină aceste reevaluări din situațiile financiare consolidate, fie se efectuează reevaluarea pentru ansamblul grupului.

În acest caz reevaluarea trebuie efectuată după metode consecvente.

(4) În caz de reevaluare a ansamblului entităților consolidate cheltuielile cu amortizarea și rezultatul eventualelor cesiuni de active se determină pe baza valorilor reevaluate. În notele la situațiile financiare consolidate se vor prezenta informații despre metodele de reevaluare, diferența rezultată și influența asupra fondului comercial, asupra cheltuielilor cu amortizarea și a provizioanelor aferente bunurilor reevaluate.

Art. 49. — (1) În cazul în care activele și datoriile incluse în situațiile financiare individuale ale entităților din perimetrul de consolidare au fost evaluate sau determinate de către entități în concordanță cu politici contabile diferite de cele utilizate pentru situațiile financiare consolidate, valorile sau sumele respective trebuie ajustate astfel încât să corespundă politicilor utilizate pentru situațiile financiare consolidate.

(2) În cazurile excepționale în care administratorii societății-mamă consideră că există motive pentru neutilizarea procedurii de mai sus, ei pot acționa în consecință, dar trebuie să prezinte într-o notă la situațiile financiare consolidate particularitățile unei astfel de acțiuni, motivul și efectele induse asupra poziției financiare, performanței și a fluxurilor de trezorerie ale grupului. Nu este necesar să se realizeze respectivele ajustări în cazul în care acestea nu sunt semnificative pentru furnizarea unei imagini fidele și corecte.

Art. 50. — În elaborarea bilanțului consolidat și a contului de profit și pierdere consolidat trebuie luate în considerare toate diferențele apărute în procesul de consolidare între cheltuiala cu impozitul pe profit pentru exercițiul financiar curent și pentru cele anterioare și valoarea impozitului plătit sau de plată aferent acelor exerciții, în măsura în care există posibilitatea apariției în viitorul previzibil a unei modificări a cheltuielii cu impozitul pentru una dintre entitățile incluse în procesul de consolidare.

Art. 51. — (1) În situația în care activele care vor fi incluse în procesul de consolidare au constituit obiectul unor ajustări valorice cu caracter excepțional numai în scop fiscal, ele vor putea fi încorporate în situațiile financiare consolidate numai după eliminarea respectivelor ajustări.

(2) În măsura în care rezultatul consolidat al exercițiului financiar a fost afectat de o evaluare efectuată în timpul exercițiului financiar în cauză sau într-un exercițiu anterior în vederea obținerii de reduceri fiscale, trebuie furnizate detalii despre influența unei asemenea evaluări asupra cheltuielii viitoare cu impozitul pe profit.

Art. 52. — Situațiile financiare consolidate vor reflecta poziția financiară și performanța entităților incluse în consolidare ca și când acestea ar forma o singură entitate. În mod special, datoriile și creanțele dintre entitățile incluse în consolidare, precum și veniturile și cheltuielile aferente tranzacțiilor realizate între entitățile consolidate vor fi eliminate în procesul de elaborare a situațiilor financiare consolidate.

Art. 53. — (1) În cazul în care profitul și pierderea rezultate din tranzacții derulate între entitățile cuprinse în consolidare sunt incluse în valoarea contabilă a activelor,

în procesul de elaborare a situațiilor financiare consolidate aceste rezultate se vor elimina în măsura în care sunt cunoscute.

(2) Exceptând societățile integrate global, eliminările menționate la art. 52 și la alin. (1) trebuie să fie efectuate proporțional cu participația grupului la societățile respective. Eliminările nu trebuie efectuate dacă sumele aferente nu sunt semnificative în scopul furnizării unei imagini fidele și corecte.

Art. 54. — (1) Metodele de consolidare se vor aplica în mod consecvent de la un exercițiu financiar la altul.

(2) În situația în care se înregistrează abateri de la acest principiu, în notele la situațiile financiare consolidate vor fi prezentate particularitățile respectivelor abateri, motivele care au stat la baza acestora, precum și efectele induse asupra poziției financiare și performanței entităților incluse în consolidare, luate ca un tot unitar.

Art. 55. — În cazul în care a avut loc vânzarea unei entități sau a unui subgrup, cu efecte semnificative asupra situațiilor financiare consolidate, în notele la situațiile financiare consolidate vor fi prezentate următoarele informații:

a) numele respectivei entități sau, dacă este cazul, al societății-mamă a subgrupului;

b) măsura în care profitul sau pierderea reflectată în situațiile financiare consolidate este aferentă profitului ori pierderii respectivei entități sau respectivului subgrup.

Art. 56. — (1) Leșirea din perimetrul de consolidare a unei entități, ca urmare a cedării titlurilor, se efectuează fie la data transferării controlului sau a influenței semnificative către societatea care a achiziționat titlurile, fie în vederea simplificării la începutul exercițiului în cursul căruia s-a produs cedarea.

(2) Valoarea corespunzătoare titlurilor cedate, reprezentată de cota-parte din capitalurile proprii, va fi diminuată sau majorată cu fondul comercial sau cu fondul comercial negativ, rămas neamortizat.

(3) Diferența dintre suma obținută din înstrăinarea filialei și valoarea contabilă a activelor nete ale acesteia de la data vânzării este recunoscută în contul de profit și pierdere consolidat ca profit sau pierdere din înstrăinarea filialei.

(4) Dacă cheltuielile și veniturile aferente entității ale cărei titluri au fost cedate sunt semnificative față de rezultatul consolidat, acestea trebuie incluse în rezultatul consolidat înregistrat până la data cedării titlurilor.

Art. 57. — În caz de deconsolidare a unei entități, antrenată de o pierdere a controlului sau a influenței semnificative, fără cesiunea participației (de exemplu ca urmare a restricțiilor severe și de durată care pun sub semnul întrebării controlul exercitat asupra acestei entități sau în cazul coborârii sub pragul care asigură o influență semnificativă), titlurile vor fi repuse în bilanț pentru cota-parte pe care o reprezintă, la data deconsolidării, din capitalurile proprii ale entității deconsolidate, majorată cu fondul comercial rămas neamortizat.

Art. 58. — (1) Dacă a avut loc o modificare a procentajului de deținere a titlurilor la entitățile de consolidat, în notele la situațiile financiare consolidate trebuie menționate achizițiile și cesiunile care au determinat modificarea perimetrului de consolidat. Informațiile astfel prezentate trebuie să permită compararea, de la un exercițiu la altul, a bilanțului consolidat și a contului de profit și pierdere consolidat.

(2) De asemenea, se vor furniza informații referitoare la achizițiile și la cesiunile efectuate între data de închidere a exercițiului financiar și data prezentării situațiilor financiare consolidate.

(3) În notele la situațiile financiare consolidate vor fi prezentate metodele de evaluare utilizate pentru diferitele elemente ale situațiilor financiare consolidate, precum și metodele utilizate la calcularea ajustărilor de valoare.

(4) Pentru elementele incluse în situațiile financiare consolidate, care sunt sau au fost inițial exprimate în valută, trebuie indicat cursul de schimb utilizat pentru exprimarea lor în moneda în care sunt elaborate situațiile financiare consolidate.

Art. 59. — (1) Conturile entităților nerezidente vor fi convertite după metoda cursului de închidere. Această metodă presupune:

a) în bilanț:

(i) exprimarea posturilor din bilanț, cu excepția capitalurilor proprii, la cursul de închidere;

(ii) exprimarea capitalurilor proprii la cursul istoric;

(iii) înscrierea, ca element distinct al capitalurilor proprii, a unei rezerve din conversie, care este repartizată între grup și interesele minoritare, calculată ca sumă algebrică a următoarelor elemente:

— diferența dintre capitalurile proprii la cursul de închidere și capitalurile proprii la cursul istoric; și

— diferența dintre rezultatul la cursul de închidere și rezultatul convertit la cursul mediu al perioadei, calculat pe baza cursurilor zilnice;

b) în contul de profit și pierdere — exprimarea veniturilor și a cheltuielilor la cursul mediu al perioadei, calculat pe baza cursurilor zilnice.

(2) În caz de lichidare sau de cesiune totală ori parțială a participației deținute în entitatea străină, rezerva din conversie care figurează în capitalurile proprii este integrată în rezultat pentru partea aferentă participației cedate.

CAPITOLUL 5

Raportul de gestiune consolidat

Art. 60. — Pentru fiecare exercițiu financiar administrației unei societăți-mamă vor elabora un raport de gestiune consolidat care să prezinte o fidelă analiză a evoluției activității grupului pe parcursul exercițiului financiar, precum și poziția financiară a acestuia la sfârșitul exercițiului financiar.

Art. 61. — Raportul de gestiune consolidat trebuie să cuprindă:

a) detalii asupra tuturor evenimentelor importante apărute după încheierea exercițiului financiar la care se referă situațiile financiare consolidate și care au afectat societatea-mamă sau filialele sale;

b) o estimare a evoluției previzibile a grupului;

c) numărul și valoarea nominală ale tuturor acțiunilor societății-mamă deținute de acea instituție de credit, de filialele acesteia sau de o persoană care acționează în nume propriu, dar în contul acelor instituții.

CAPITOLUL 6

Auditarea situațiilor financiare consolidate

Art. 62. — O societate-mamă care elaborează situații financiare consolidate trebuie să procedeze la auditarea

acestora, conform reglementărilor referitoare la audit, de către persoane autorizate să efectueze această procedură. Eligibilitatea numirii acestora este stabilită în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/1999 privind activitatea de audit financiar, aprobată și modificată prin Legea nr. 133/2002.

Art. 63. — (1) În cazul situațiilor financiare consolidate, în raportul lor, auditorii trebuie să se pronunțe asupra elaborării corespunzătoare, în opinia acestora, a respectivelor situații financiare consolidate, în concordanță cu prezentele norme, și, în mod special, asupra furnizării unei imagini fidele și corecte a activității grupului la sfârșitul exercițiului financiar.

(2) Auditorii vor aprecia dacă informațiile furnizate prin raportul de gestiune consolidat, pentru exercițiul financiar la care se referă situațiile financiare consolidate, corespund cu aceste situații; dacă, în opinia lor, informațiile nu corespund, acest fapt va fi precizat în respectivul raport.

CAPITOLUL 7

Publicarea situațiilor financiare consolidate

Art. 64. — Situațiile financiare consolidate, raportul de gestiune consolidat și raportul auditorilor referitor la situațiile financiare consolidate vor fi publicate de instituția de credit care elaborează respectivele situații financiare consolidate.

Art. 65. — O instituție de credit care trebuie să elaboreze situații financiare consolidate pentru un exercițiu financiar nu își va publica situațiile financiare individuale pentru respectivul exercițiu fără a publica totodată și situațiile financiare consolidate.

Art. 66. — (1) Directorii unei societăți-mamă trebuie să depună la Oficiul registrului comerțului, pentru fiecare exercițiu financiar, o copie de pe situațiile financiare consolidate, împreună cu o copie de pe raportul de gestiune consolidat și o copie de pe raportul auditorilor asupra acestor situații financiare consolidate. De asemenea, câte o copie de pe aceleași documente va fi depusă la direcția teritorială a Ministerului Finanțelor Publice, la solicitarea acesteia, și la Banca Națională a României, în termen de 10 zile de la data publicării acestora.

(2) Vor fi luate măsurile necesare astfel încât o copie de pe oricare dintre aceste documente să poată fi obținută pe bază de cerere scrisă, la un preț care să nu depășească costurile administrative aferente.

Art. 67. — În cazul în care situațiile financiare consolidate și rapoartele de gestiune consolidate sunt publicate în întregime, acestea trebuie realizate într-un format recomandat de auditori. Dacă s-au făcut obiecții în cadrul raportului auditorilor sau dacă auditorii au refuzat să întocmească raportul asupra situațiilor financiare consolidate, acest fapt trebuie prezentat împreună cu motivele aferente.

Art. 68. — Situațiile financiare anuale individuale ale instituțiilor de credit și situațiile financiare consolidate întocmite de acestea trebuie să fie publicate în fiecare stat membru al Uniunii Europene în care acele instituții au sucursale. Aceste state membre ale Uniunii Europene pot solicita ca acele documente să fie publicate în limba lor oficială.

CAPITOLUL 8

Forma și conținutul situațiilor financiare consolidate

Art. 69. — (1) Situațiile financiare consolidate ale instituțiilor de credit trebuie prezentate comparativ cu exercițiul financiar precedent, cu excepția primului an de aplicare a prevederilor prezentelor norme, situație în care nu este obligatorie prezentarea datelor comparative.

(2) Bilanțul consolidat și contul de profit și pierdere consolidat trebuie să conțină cel puțin posturile prevăzute în modelele prezentate în anexele nr. 1 și 2.

(3) Posturile din bilanțul consolidat și cele din contul de profit și pierdere consolidat, pentru care nu există valori atât în exercițiul financiar curent, cât și în cel precedent, pot fi eliminate.

(4) Bilanțul consolidat și contul de profit și pierdere consolidat pot fi prezentate mai detaliat decât în modelele prezentate în anexele nr. 1 și 2, cu condiția respectării structurii acestora.

(5) Noile posturi pot fi adăugate în măsura în care conținutul lor nu se regăsește în nici unul dintre posturile enumerate în modelele prevăzute pentru situațiile financiare consolidate sau pentru situațiile financiare anuale individuale.

Art. 70. — (1) Situația consolidată a modificărilor capitalurilor proprii explică mișcările intervenite în capitalurile proprii de la un exercițiu financiar la altul.

(2) Variațiile capitalurilor proprii consolidate pot avea ca origine:

- creșterea capitalului social al societății-mamă;
- distribuirile efectuate de societatea consolidantă în cursul exercițiului financiar;
- incidența variației cursului de conversie în cazul consolidării entităților străine;
- incidența reevaluărilor;
- incidența restructurărilor (aporturi parțiale de active, fuziuni) și a anumitor cesiuni interne de active;
- efectele schimbării procentajului de interes într-o entitate consolidată, ca urmare a unei variații de capital al acesteia;
- schimbările metodelor de evaluare.

(3) Un model de situație consolidată a modificărilor capitalurilor proprii este prezentat în anexa nr. 3. Modificările principale trebuie detaliate, iar celelalte modificări vor fi regrupate într-o singură poziție denumită „Alte modificări“.

(4) Situația consolidată a modificărilor capitalurilor proprii va fi prezentată pentru partea grupului, care poate fi completată de o situație pentru partea intereselor minoritare.

(5) Notele la situațiile financiare consolidate, care completează și comentează informațiile din bilanțul consolidat și din contul de profit și pierdere consolidat, trebuie să cuprindă cel puțin cerințele prevăzute în anexa nr. 5.

Art. 71. — Cu excepția formatului bilanțului consolidat, a contului de profit și pierdere consolidat și a situației consolidate a modificărilor capitalurilor proprii, pentru celelalte informații furnizate de situațiile financiare consolidate se vor

avea în vedere și prevederile conținute în Reglementările contabile armonizate cu Directiva Comunităților Economice Europene nr. 86/635/CEE și cu Standardele Internaționale de Contabilitate aplicabile instituțiilor de credit, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice și al guvernatorului Băncii Naționale a României nr. 1.982/5/2001, precum și celelalte principii generale valabile, referitoare la formatul situațiilor financiare consolidate, prevăzute în Normele privind consolidarea conturilor, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 772/2000.

Art. 72. — (1) Pentru aplicarea principiilor de consolidare la nivelul grupului a cărei societate-mamă (consolidantă) este o instituție de credit, persoană juridică română, având în vedere diferențele existente între reglementările contabile aplicabile instituțiilor de credit și cele aplicabile entităților ce urmează să fie incluse în perimetrul de consolidare, va fi necesară transpunerea situațiilor financiare ale entităților respective pe formatul conturilor pentru instituțiile de credit.

(2) Datele rezultate din analiza posturilor agregate din bilanțul consolidat nu trebuie folosite la calculul și completarea declarațiilor privind impozitul pe profit.

Art. 73. — Pentru completarea formularului de bilanț consolidat și a contului de profit și pierdere consolidat se vor avea în vedere precizările cuprinse în anexa nr. 4.

CAPITOLUL 9

Dispoziții finale

Art. 74. — În situația în care prevederile directivelor europene referitoare la consolidare sunt în contradicție cu cele ale Standardelor Internaționale de Contabilitate, prevalente vor fi prevederile cuprinse în cadrul directivelor.

Art. 75. — Anexele nr. 1—5 fac parte integrantă din prezentele norme.

Art. 76. — Banca Națională a României va urmări în cadrul acțiunilor de supraveghere desfășurate potrivit legii aplicarea de către instituțiile de credit a prevederilor prezentelor norme.

Art. 77. — Nerespectarea prevederilor prezentelor norme atrage aplicarea sancțiunilor și/sau a măsurilor prevăzute la art. 69 și, respectiv, la art. 70 din Legea bancară nr. 58/1998, cu modificările și completările ulterioare, precum și a celor prevăzute la art. 189 și, respectiv, la art. 191 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2000 privind organizațiile cooperatiste de credit, aprobată și modificată prin Legea nr. 200/2002.

Art. 78. — Normele privind elaborarea situațiilor financiare consolidate de către instituțiile de credit se aplică:

a) începând cu exercițiul financiar al anului 2002, tuturor grupurilor a căror societate-mamă (consolidantă) este o bancă persoană juridică română;

b) începând cu exercițiul financiar al anului 2003, tuturor grupurilor a căror societate-mamă (consolidantă) este o casă centrală a cooperativelor de credit, persoană juridică română.

Președintele Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României,

Mugur Constantin Isărescu

BILANȚ CONSOLIDAT

— mii lei —

Activ	Exercițiul financiar	
	precedent	încheiat
A	1	2
1. Casa, disponibilități la bănci centrale		
2. Efecte publice și alte titluri acceptate pentru refinanțare la băncile centrale		
3. Creanțe asupra instituțiilor de credit		
4. Creanțe asupra clientelei		
5. Obligațiuni și alte titluri cu venit fix		
6. Acțiuni și alte titluri cu venit variabil		
7. Participații		
8. Părți în cadrul societăților comerciale legate		
9. Titluri puse în echivalență		
10. Imobilizări necorporale		
11. Imobilizări corporale		
12. Capital subscris nevărsat		
13. Acțiuni și părți proprii		
14. Alte active		
15. Cheltuieli înregistrate în avans și venituri angajate		
16. Diferențe de achiziție (fond comercial)		
Total activ:		

— mii lei —

Pasiv	Exercițiul financiar	
	precedent	încheiat
A	1	2
1. Datorii privind instituțiile de credit		
2. Datorii privind clientela		
3. Datorii constituite prin titluri		
4. Alte pasive		
5. Venituri înregistrate în avans și datorii angajate		
6. Diferențe de achiziție (fond comercial negativ)		
7. Provizioane pentru riscuri și cheltuieli		
8. Rezerva generală pentru riscul de credit		
9. Datorii subordonate		
10. Capital social subscris		
11. Prime legate de capital		
12. Rezerve consolidate:		
— rezervele societății-mamă		
— cota-parte din capitalurile proprii aferente entităților consolidate prin integrare globală		
— cota-parte din capitalurile proprii aferente entităților consolidate prin integrare proporțională		
— cota-parte din capitalurile proprii aferente entităților puse în echivalență		
13. Diferențe din reevaluare		
14. Rezerve din conversie		
15. Rezultatul reportat (+/-)		
16. Rezultatul consolidat al exercițiului financiar (+/-)		
— rezultatele societății-mamă		
— cota-parte ce revine grupului din rezultatele aferente entităților consolidate prin integrare globală		

A	1	2
— cota-parte ce revine grupului din rezultatele aferente entităților consolidate prin integrare proporțională		
— cota-parte ce revine grupului din rezultatele aferente entităților puse în echivalență		
17. Interese minoritare		
Total pasiv:		
		— mii lei —
Elemente în afara bilanțului	Exercițiul financiar	
	precedent	încheiat
A	1	2
1. Angajamente date:		
— angajamente de finanțare		
— angajamente de garanție		
— angajamente privind titlurile		
2. Angajamente primite:		
— angajamente de finanțare		
— angajamente de garanție		
— angajamente privind titlurile		

ANEXA Nr. 2

CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE CONSOLIDAT

— mii lei —

Denumirea indicatorului	Exercițiul financiar	
	precedent	încheiat
A	1	2
VENITURI ȘI CHELTUIELI DE EXPLOATARE BANCARĂ		
1. Dobânzi de primit și venituri asimilate		
2. Dobânzi de plătit și cheltuieli asimilate		
3. Venituri privind titlurile		
4. Venituri din comisioane		
5. Cheltuieli cu comisioanele		
6. Profit sau pierdere netă din operațiuni financiare		
ALTE VENITURI ȘI CHELTUIELI DE EXPLOATARE		
7. Alte venituri din exploatare		
8. Cheltuieli administrative generale		
9. Corecții asupra valorii imobilizărilor necorporale și corporale		
10. Alte cheltuieli de exploatare		
11. Corecții asupra valorii creanțelor și provizioanelor pentru datorii contingente și angajamente		
12. Reluări din corecții asupra valorii creanțelor și provizioanelor pentru datorii contingente și angajamente		
13. Corecții asupra valorii titlurilor transferabile care au caracter de imobilizări financiare, a participațiilor și a părților în cadrul societăților comerciale legate		
14. Reluări din corecții asupra valorii titlurilor transferabile care au caracter de imobilizări financiare, a participațiilor și a părților în cadrul societăților comerciale legate		
15. Venituri din reluarea rezervei generale pentru riscul de credit		
16. Rezultatul activității curente înainte de impozitare:		
— profit		
— pierdere		
VENITURI ȘI CHELTUIELI EXTRAORDINARE		
17. Venituri extraordinare		

A	1	2
18. Cheltuieli extraordinare		
19. Rezultatul activității extraordinare înainte de impozitare:		
— profit		
— pierdere		
20. Impozitul pe profit		
21. Rezultatul entităților integrate:		
— profit		
— pierdere		
22. Rezultatul entităților puse în echivalență:		
— profit		
— pierdere		
23. Rezultatul exercițiului financiar (ansamblului consolidat)		
24. Rezultatul grupului:		
— profitul grupului		
— pierderea grupului		
25. Rezultatul aferent participațiilor minoritare:		
— profitul aferent participațiilor minoritare		
— pierderea aferentă participațiilor minoritare		

ANEXA Nr. 3

**SITUAȚIA CONSOLIDATĂ
a modificărilor capitalurilor proprii**

— model —

	Capitalul social	Primele legate de capital	Rezervele consolidate	Rezultatul consolidat al exercițiului financiar	Alte capitaluri proprii				Total capitaluri proprii consolidate
					Diferențe din reevaluare	Rezerve din conversie	Rezerva generală pentru riscul de credit	Alte categorii de capital proprii	
Sold la încheierea exercițiului financiar N-1									
Modificări (creșteri sau reduceri), din care:									
—									
—									
— alte modificări									
Soldul la încheierea exercițiului financiar N									

ANEXA Nr. 4

I N F O R M A Ț I I

privind prezentarea posturilor specifice din bilanțul consolidat și contul de profit și pierdere consolidat

Activ

Postul 9 „Titluri puse în echivalență” cuprinde participațiile entităților puse în echivalență, corespunzătoare cotei-părți ce aparține grupului din capitalurile proprii ale acestora.

Postul 16 „Diferențe de achiziție (Fond comercial)” cuprinde diferența pozitivă dintre costul de achiziție al participației și valoarea justă a acesteia, care va fi amortizată

conform prevederilor stabilite în paragraful 5.23 lit. a), b) și c) secțiunea 5 din cap. 1 al Reglementărilor contabile armonizate cu Directiva Comunităților Economice Europene nr. 86/635/CEE și cu Standardele Internaționale de Contabilitate aplicabile instituțiilor de credit, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice și al guvernatorului Băncii Naționale a României nr. 1.982/5/2001.

Pasiv

Postul 6 „Diferențe de achiziție (Fond comercial negativ)“ cuprinde diferența negativă dintre costul de achiziție al participației și valoarea justă a acesteia, care va fi reluată la venituri în situațiile prevăzute la art. 38 alin. (7) și (8) din norme.

Postul 12 „Rezerve consolidate“ cuprinde:

- rezervele societății-mamă;
- cota-parte convenită grupului din capitalurile proprii (mai puțin rezultatele) ale entităților consolidate.

Postul 13 „Diferențe din reevaluare“ cuprinde diferențele din reevaluare menținute în bilanțul consolidat.

Postul 14 „Rezerve din conversie“ cuprinde diferențele rezultate din conversia entităților străine.

Postul 16 „Rezultatul consolidat al exercițiului financiar“ cuprinde:

- rezultatul societății-mamă;
- cota-parte ce revine grupului din rezultatele aferente entităților consolidate.

Postul 17 „Interese minoritare“ cuprinde:

- cota-parte din capitalurile proprii (mai puțin rezultatele) ale entităților integrate global care revine minoritarilor;
- cota-parte din rezultatele entităților integrate global care revine minoritarilor.

Prezentarea posturilor specifice contului de profit și pierdere consolidat:

Postul 21 „Rezultatul entităților integrate“ cuprinde rezultatele societății-mamă și cota-parte ce revine grupului din rezultatele aferente entităților consolidate prin integrare globală și proporțională.

Postul 22 „Rezultatul entităților puse în echivalență“ cuprinde cota-parte ce revine grupului din rezultatul entităților puse în echivalență.

Postul 23 „Rezultatul exercițiului financiar“. Trebuie prezentat distinct „Rezultatul grupului“ (postul 24) și „Rezultatul aferent participațiilor minoritare“ (postul 25).

ANEXA Nr. 5

CONȚINUTUL**notelor la situațiile financiare consolidate**

Notele la situațiile financiare consolidate trebuie să cuprindă:

a) Principii generale

— informațiile din notele explicative la situațiile financiare individuale, prezentate sub o formă consolidată, dacă acestea prezintă o importanță semnificativă;

— alte informații de importanță semnificativă care oferă o justă apreciere asupra poziției financiare, performanței grupului și a riscurilor pe care acesta și le asumă.

b) Politicile contabile, metode de evaluare, metode de consolidare

— metode de evaluare reținute pentru evaluarea anumitor active și datorii, dacă există posibilitatea utilizării mai multor metode;

— derogări și prescripții contabile pentru obținerea imaginii fidele;

— modalități de amortizare a imobilizărilor;

— metoda de conversie utilizată pentru consolidarea filialelor din străinătate.

c) Comparabilitatea conturilor

— modificarea metodelor de evaluare și incidența asupra rezultatului consolidat și a capitalurilor proprii;

— indicarea cauzelor care împiedică compararea, de la un exercițiu financiar la altul, a anumitor posturi din bilanț și din contul de profit și pierdere consolidat sau descrierea mijloacelor care asigură compararea între bilanțuri și contul de profit și pierdere consolidat, în cazul variației perimetrului de consolidare.

d) Informații privind perimetrul de consolidare

— indicarea criteriilor reținute de grup pentru definirea perimetrului de consolidare;

— pentru filialele și entitățile asociate ale societății-mamă, la sfârșitul exercițiului financiar vor fi furnizate următoarele informații:

— denumirea și adresa fiecărei filiale sau entități asociate;

— adresa sediului principal sau țara în care este înregistrată (în cazul în care entitatea este înregistrată în afara României);

— condițiile în virtutea cărora o entitate are statut de filială. În cazul în care condiția relevantă o constituie deținerea de către societatea-mamă a majorității drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților, iar ponderea deținută în acțiunile entității respective coincide cu ponderea în drepturile de vot, nu mai este necesar ca această informație să fie prezentată;

— natura fiecărei categorii de acțiuni deținute într-o filială sau entitate asociată și ponderea valorii nominale a acțiunilor deținute din clasa respectivă în totalul acțiunilor emise de cea entitate. Informațiile menționate mai sus trebuie furnizate și în cazul entităților excluse de la consolidare în virtutea prevederilor art. 15 și 16 din norme, prezentându-se o motivație pentru aplicarea excluderii;

— în cazul în care o instituție de credit intră în componența unei asocieri în participație, vor fi furnizate următoarele informații:

— denumirea entității;

— sediul principal al activității;

— factorii pe baza cărora este creată asocieria în participație;

— ponderea din capitalul entității, deținută de instituțiile de credit incluse în consolidare;

— în situația în care instituția de credit (societatea-mamă) deține o parte semnificativă dintr-o entitate care nu este nici filială a sa, nici asociere în participație, nici entitate asociată, vor fi furnizate următoarele informații:

a) denumirea și sediul fiecărei entități — adresa sediului principal sau țara în care este înregistrată (în cazul în care este înregistrată în afara României);

b) natura fiecărei categorii de acțiuni deținute și ponderea valorii nominale a acțiunilor din categoria respectivă în totalul acțiunilor emise;

— justificarea cazurilor de excludere de la integrarea globală în situația în care procentul drepturilor de vot deținute este mai mare de 50%;

— justificarea cazurilor de consolidare prin metoda punerii în echivalență în situația în care procentul din drepturile de vot deținute este mai mic de 20%;

— justificarea cazurilor de excludere de la metoda punerii în echivalență în situația în care procentul drepturilor de vot deținute este mai mare de 20%.

e) Informații asupra posturilor din bilanț și din contul de profit și pierdere consolidat și a variațiilor acestora.

Diferențe de achiziție

— analiza variației;
— cazuri excepționale care justifică afectarea capitalurilor proprii.

Titluri puse în echivalență

— analiza variației;
— indicarea cotei-părți din capitalurile proprii și rezultatul consolidat al principalelor entități care compun acest post.

Creanțe și datorii

— prezentate în funcție de perioada rămasă până la scadență, după cum urmează:

- a) până la 3 luni;
- b) între 3 luni și 1 an;
- c) peste 1 an și până la 5 ani;
- d) peste 5 ani.

Capitaluri proprii

— analiza principalelor variații.

Rezerve din conversie

— analiza diferențelor provenite din conversia conturilor entităților nerezidente și variația lor.

f) Informații diverse

Informații privind conducerea

— suma remunerațiilor acordate pe parcursul exercițiului financiar membrilor organelor de administrație, de conducere și control ale societății-mamă în virtutea responsabilităților lor în societatea-mamă și în entitățile consolidate;

— suma avansurilor și creditelor acordate de către instituția de credit membrilor organelor de administrație, de conducere și control, indicându-se rata dobânzii aplicate, principalele clauze ale creditului, suma rambursată până la cea dată, existența oricăror obligații viitoare de genul garanțiilor pe care instituția de credit și le-a asumat în numele acestora, precum și valoarea totală pentru fiecare categorie.

Informații privind salariații

— numărul mediu de salariați angajați în cursul exercițiului financiar, cu prezentarea separată a numărului mediu corespunzător societăților integrate;

— salariile plătite sau datorate în respectivul exercițiu financiar;

— cheltuielile realizate cu asigurările sociale pentru salariații în cauză;

— alte costuri înregistrate cu pensiile.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78,
E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro